

RAFTOSTIFTELSEN

PRESSEKONFERANSE

Innholdsfortegnelse for Raftoprisen 2004

Pressemelding	s.1
Bilder av tidligere prismottakere	s.3
Raftostiftelsen – bakgrunn	s.4
Artikkel om Rebiya Kadeer	s.8
Uighurenes autonome region Xinjiang, Kina – fakta	s.11
Relaterte linker	s.12
Kontaktinformasjon	s.13

www.rafto.no

Kontaktinformasjon:

Tom C Varghese, tom.varghese@student.uib.no, 95287474
Kay Meløysund, kay.meloysund@stud.nhh.no, 48140836
Anita Melingen, anita.melingen@student.uib.no, 90075937

RAFTOSTIFTELSEN

Menneskerettighetenes plass 1
NO-5007 BERGEN

Norge

Telefon: +47 55 21 09 50

E-post: secretariat@rafto.no

Internett: www.rafto.no

PRESSEMEDLING

Sperrefrist til 23.09.2004, kl 10:00

RAFTOPRISEN 2004

Professor Thorolf Raftos minnepris for 2004 tildeles Rebiya Kadeer, Uighurenes autonome region Xinjiang, Kina. Kadeer er samvittighetsfange og et fremtredende symbol for uighurenes kamp for grunnleggende menneskerettigheter.

Grove brudd på menneskerettighetene i Xinjiang, Kina

Uighurene teller åtte millioner mennesker og utgjør halvparten av befolkningen i Xinjiang. De er et tyrkisktalende folkeslag og i hovedsak muslimer. Xinjiang ligger i nordvest Kina og ble gitt status som selvstyrt region i 1955. Millioner av kinesiske innvandrere er imidlertid sendt til regionen og kineserne har overtatt stadig mer av den politiske og økonomiske styringen. Fra ulike kilder har stiftelsen fått dokumentert grove brudd på menneskerettighetene i Xinjiang: sivile, politiske, økonomiske, sosiale, religiøse og kulturelle rettigheter.

Tusener av uighurer sitter i fengsel og Xinjiang er den eneste regionen i Kina hvor det er offentlig kjent at politiske fanger har blitt henrettet i nyere tid. Hittil i år er 50 uighurer dømt til døden (Kilde: Reuters, 13. september 2004). Flere menneskerettsorganisasjoner kritiserer Kina for å bruke kampen mot terror etter 11. september 2001 som påskudd til også å slå ned på uighurer som med fredelige midler kjemper for sine rettigheter. Amnesty hevder i sin siste rapport fra 7. juli 2004 at "Med dagens undertrykkelsesnivå er vilkårene for å uttrykke uighurenes kulturelle og religiøse identitet farlig begrenset."

Kina må gi uighurene kulturell og religiøs frihet

Kina er et land med flere geografisk konsentrerte etniske og språklige grupper. Når etniske og religiøse grupper diskrimineres og undertrykkes, svarer de ofte med å mobilisere langs etniske og religiøse skillelinjer. Dette bidrar til å polarisere samfunn og nasjoner. Det skaper grobunn for hat og truer fred og utvikling. Dette er tilfellet for Xinjiang i dag hvor enkelte uighurer og militante grupper fører en voldelig kamp for uavhengighet.

Skal Kina unngå at språk, religion og etnisitet blir brukt til å mobilisere opprør, må Beijing gi regioner som Xinjiang reelt selvstyre på enkelte områder og oppmuntre til at uighurene kan bevare sin kulturelle og religiøse identitet.

Raftostiftelsen vil med denne prisen rette en kraftig appell til Kina om å føre en politikk som ivaretar sivile, økonomiske og kulturelle rettigheter for uighurene og andre minoriteter i Kina.

Rebiya Kadeer

Rebiya Kadeer (58) har utmerket seg i kampen for uighurenes rettigheter og mot sosial og økonomisk marginalisering. I 1997 etablerte hun "De tusen mødres bevegelse" for å fremme kvinners rettigheter og økonomiske frihet. Hun har bidratt til å styrke uighurkvinnens stilling gjennom å skape arbeidsplasser, gi mulighet for arbeidstrening og etablere kveldsskoler for uighurer som ikke har mulighet til vanlig skolegang. "Det er vår moralske plikt å hjelpe dem som trenger det og vi må ikke glemme noen", er hennes humanistiske budskap.

Kadeer beskrives som en karismatisk entreprenør og forretningskvinne. På 90-tallet vokste hun frem som et symbol på hvordan minoriteter kunne lykkes i Kina. Som anerkjennelse for hennes betydelige bidrag for kvinners rettigheter ble Kadeer utnevnt til Det kinesiske folkets rådgivende politiske kongress og Xinjiang regionale folkekongress. Hun var også delegat til FNs kvinnekongress i Beijing i 1995.

Hennes forhold til kinesiske myndigheter ble stadig dårligere etter at hennes mann, Sidik Rouzi, emigrerte til USA i 1997. Rouzi som selv er en tidligere politisk fange, har stått frem som en sterk kritiker av Kinas politikk i Xinjiang. Han har blant annet vitnet i Kongressen i USA. Kadeer ble trakassert, ble fratatt sitt pass og fikk begrensninger i sin bevegelsesfrihet frem til hun ble arrestert i august 1999. Rebiya Kadeer har betalt en høy pris for å kritisere Kinas langvarige undertrykkelse av uighurene i Xinjiang. I mars 2000 ble hun dømt til åtte års fengsel etter en hemmelig rettssak hvor verken Kadeer eller hennes forsvarer fikk anledning til å uttale seg. Dommen er senere redusert med ett år og Kadeer forventes å bli løslatt 12. august 2006.

Raftostiftelsen er bekymret for Rebiya Kadeers helsetilstand og ber om at hun løslates umiddelbart og betingelsesløst.

Bergen, 23. september 2004

Styret i Thorolf Raftos stiftelse for menneskets rettigheter

Raftoprisen deles ut søndag 7. november på Den Nationale Scene i Bergen. Seremonien vil bli ledet av NRKs utenriksreporter Ole Torp.

Kontaktpersoner:

Arne Liljedahl Lynngård, styreleder, tlf. 951 52 290

Harald Bøckman, forsker, UiO, tlf. 22 85 89 54

Bakgrunnsinformasjon:

Bilder av Rebiya Kadeer, videoavspilling av streamingvideo og linker til nedlasting i broadcast-kvalitet:

<http://nmm.no/vod/rafto/press>

Pressepakken i pdf-format samt ytterligere informasjon om Raftostiftelsen:

<http://www.rafto.no>

Raftoprismottakere 1987 - 2003

1987 Jiri Hajek,
Tsjekkoslovakia

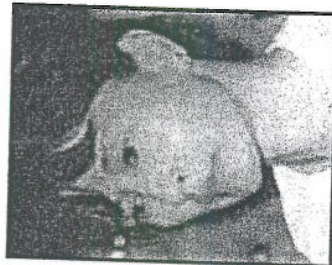
1988 Trivimi Velliste,
Estland

1989 FIDESZ,
Ungarn

1989 Doina Cornea,
Romania

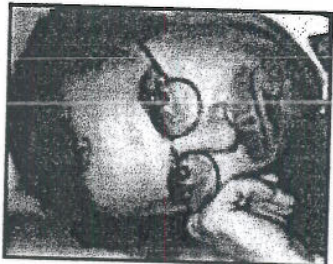
1990 Aung San Suu Kyi,
Burma

1991 Jelena Bonner,
Russland

1992 Preah Maha
Ghosananda, Kambodsja

1993 Folket på Øst-Timor
v/José Ramos-Horta

1994 Leyla Zana,
Kurdistan

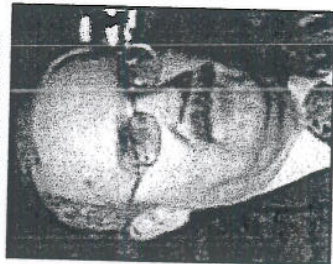
1995 Soldatmødrene i
Russland

1996 Palermo Anno Uno, 1997 Romanifolket
v/prof. Ian Hancock, USA
Italia

1998 ECPAT,
Thailand

1999 Gennadij Grusjevoj, 2000 Kim Dae-jung,
Hviterussland Sør-Korea

2001 Shirin Ebadi,
Iran

2002 Sidi Mohamed
Daddach, Vest-Sahara

2003 Paulos Tesfagiorgis
Eritrea

RAFTOSTIFTELSEN

-Professor Thorolf Raftos Stiftelse for Menneskets Rettigheter-

Professor Thorolf Raftos Stiftelse for Menneskets Rettigheter ble opprettet i 1986 i takknemlighet over professor Thorolf Raftos utrettelige innsats for undertrykte og forfulgte, og i erkjennelsen av at dette arbeidet ikke måtte opphøre etter hans død. **Thorolf Rafto** hadde et brennende engasjement og var en ildsjel og pioner i arbeidet for menneskerettighetene.

Thorolf Rafto var professor i økonomisk historie ved Norges Handelshøyskole. Som en fremragende pedagog med omfattende kunnskaper og sterk personlig utstråling, var han levende opptatt av samfunnet rundt seg, og hans varige budskap til studentene var at alle har et ansvar for sine medmenneskers livsvilkår.

Raftostiftelsens formål er i professor Thorolf Raftos ånd å arbeide for **åndsfrihet, politisk frihet og næringsfrihet** som fundamentale elementer i menneskets rettigheter. Arbeidet skal drives på humanistisk grunnlag uten geografiske avgrensninger for å fremme menneskeverd. Raftostiftelsen skal hvert år dele ut Thorolf Raftos Minnepris og forøvrig arrangere forelesninger og debatter, samt drive informasjons- og forskningsvirksomhet. Raftostiftelsen består av et styre, som er stiftelsens øverste organ, en studentgruppe. Alt arbeid utføres på idealistisk basis.

Gjennom sine pristildelinger har Raftostiftelsen ligget i forkant av verdensopinionen. Året etter at demokratiforkjemperen Aung San Suu Kyi fra Burma fikk Raftoprisen i 1990, fikk hun Nobels Fredspris. I 1996 mottok uavhengighetsforkjemperen José Ramos Horta Nobelprisen, - 3 år etter at han på vegne av sitt folk i Øst-Timor mottok Raftoprisen i Bergen. Shirin Ebadi fikk i 2001 Raftoprisen for sitt arbeid for kvinners og barns rettigheter i Iran, to år senere fikk hun Nobelprisen. I 18 år har Raftostiftelsen gjennom sitt virke og årlige prisutdeling påvist grove brudd på menneskerettighetene i ulike deler av verden.

Raftostiftelsen i Menneskerettighetshuset i Bergen, har sitt faste tilholdssted. Stiftelsen står i nær forbindelse med organisasjoner som Amnesty International, FN-Sambandet og "The Human Rights House Network", samt med forskningsinstitusjoner som Christian Michelsens Institutt og Universitetet i Bergen, NHH.

Raftostiftelsen mottar ingen faste bidrag fra det offentlige. Stiftelsens økonomi er basert på gaver fra private givere og fra næringslivet.

Raftopris-mottakere:

1987: Jiri Hajek, "Charta 77", Tsjekkoslovakia.

Den første Raftoprisen ble tildelt Jiri Hajek og borgerrettighetsbevegelsen "Charta 77". Hajek var tidligere politisk fange i nazistenes Fuhlsbuttel, utenriksminister i Alexander Dubceks regjering,

samt mangeårig venn av Thorolf Rafto. Tildelingen ble foretatt mens undertrykkelsen av Tsjekkoslovakias opposisjonelle ennå var på det hardeste. Hajek satt i husarrest i Praha under seremonien i Aulaen ved Norges Handelshøyskole, men holdt en gripende appell over telefon. To år senere vant demokratiet sin seier i landet.

1988: Trivimi Velliste, Estland.

Den andre utdelingen av Raftoprisen gikk til mannen bak Estlands "syngende revolusjon", Trivimi Velliste. Pristildelingen satte søkelys på den folkelige kulturbevegelse i Estland som under den sovjetiske okkupasjon klarte å gjenskape den nasjonale bevissthet og dermed skape forutsetninger for frigjøringen. Ved å holde fast ved sin egenart og sine kulturelle røtter kjempet Estlenderne uten våpen mot de sovjetiske okkupasjonsstyrkene.

1989: Doina Cornea, Romania og FIDESZ, Ungarn.

I 1989 ble det besluttet å gi to priser; en gikk til den ungarske ungdomsorganisasjonen FIDESZ som lenge var landets mest populære politiske parti og som var sterkt delaktig i demokratiseringsprosessen i Ungarn. En av deres ledere, Peter Molnar, var lenge medlem av parlamentet.

Den andre prisen dette året gikk til den rumenske franskprofessoren Doina Cornea, som var selve symbolet for folkets motstand mot diktatoren Nicolae Ceaucescu. Høsten 1989 satt hun i husarrest i sin hjemby Cluj i Romania, strengt bevoktet av sikkerhetspolitiet Securitate. Hennes datter mottok prisen på vegne av sin mor i november 1989. Halvannen måned senere ble Ceaucescu styrtet og Berlinmuren revet. Øst-Europa hadde gjennomgått en bølge av revolusjoner.

1990: Aung San Suu Kyi, Burma.

Raftoprisen for 1990 ble tildelt Aung San Suu Kyi. Hun er leder for demokratibevegelsen i Burma. Hennes parti, "National League for Democracy", vant flertallet ved valget i 1989, men det burmesiske militærregimet nektet å overgi makten til de demokratisk valgte lederne, og startet en heksejakt på demokratiforkjemperne. Aung San Suu Kyi ble satt i husarrest. I 1991 ble hun tildelt Nobels Fredspris. Regimet legger fortsatt store begrensninger på hennes frihet. Regimet som i dag kaller seg State Peace and Development Committee truer med å deportere Aung San Suu Kyi.

1991: Jelena Bonner, Russland.

I 1991 ble Raftoprisen tildelt Jelena Bonner, enken etter Andrej Sakharov. Sammen med sin mann kjempet hun for menneskets rettigheter i kommuniststaten, for undertrykte etniske minoriteter, mot forfølgelse og tortur, mot tvangsbehandling på sinnssykehus av systemkritikere og dissidenter.

1992: Preah Maha Ghosananda, Kambodsja.

Året etter gikk prisen til Preah Maha Ghosananda, Kambodsjas øverste religiøse leder. Han har vært, og er, en av de viktigste brikker i gjenoppbyggingen av landet etter Røde Khmers herjinger, og har etter prisutdelingen gjennomført flere Dhammayietra (fredsmarsjer som samler og forener befolkningen) gjennom det minelagte landet. Den siste masjen ble gjennomført sommeren 1998, i forkant av Kambodsjas første frie valg.

1993: Folket på Øst-Timor.

Raftoprisen 1993 ble tildelt folket på Øst-Timor. Eksilutenriksminister og diplomat José Ramos-Horta representerte sitt folk ved prisoverrekkingen.

Øst-Timor har siden Indonesias annektering vært underlagt et brutalt styre med massive brudd på menneskerettighetene. Landet har lidd store menneskelige tap under det indonesiske diktaturet.

José Ramos-Horta og folket i Øst-Timor har siden 1993 fortsatt sin kamp mot overgrepene. I 1997 mottok Ramos-Horta Nobels fredspris sammen med biskop Carlos Filipe Ximenes Belo. Våren 1998 ble diktatoren Suharto tvunget til å gå av etter massive demonstrasjoner og opptøyer, og situasjonen for Øst-Timor synes i dag mer åpen enn på mange år.

1994: Leyla Zana, Kurdistan.

Raftoprisen i 1994 gikk til den kurdiske kvinnen Leyla Zana, i anerkjennelse av hennes arbeid for å bedre kurdernes forhold i Tyrkia og de omkringliggende landene. Da prisen ble utdelt stod hun tiltalt i Tyrkia med påstand om dødsstraff. Hun soner nå en 15 år lang fengselsstraff. Leyla Zana er et symbol på fredens vei til en bedret situasjon for det lenge forfulgte kurdiske folk. Hun tar sterk avstand fra all vold og terror det tyrkiske militærregimet, PKK og andre krefter står bak. I september i år ble Leyla Zana idømt to nye år i fengsel, av en tyrkisk militærdomstol.

1995: Soldatmødrene i Russland, med deltakelse av kvinner fra Kaukasus.

I 1995 gikk Raftoprisen til Komiteen for Soldatmødre i Russland. Prisen ble gitt for deres innsats for å fremme en fredelig utvikling i et land som trues av etniske konflikter etter Sovjetunionens sammenbrudd. Soldatmødrene tar seg av sårede, jobber for å få frigitt krigsfanger, hjelper de som av samvittighetsgrunner ikke ønsker å delta i krig, deltar i leting etter savnede soldater og støtter foreldre som har mistet sine sønner i krig.

1996: Palermo Anno Uno, Italia.

Prisvinner 1996 var den Sicilianske anti-mafiaorganisasjonen Palermo Anno Uno. Organisasjonen er en paraplyorganisasjon for ulike NGO'er som arbeider på ulike måter for å skape et samfunn der mafiaen ikke har plass. Organisasjonen har sitt utspring i kjempedemonstrasjonen i Palermo da 150 000 innbyggerne i Palermo - og senere over hele Sicilia - protesterte mot drapet på mafiaetterforskeren Falcone 23. Mai 1992 ved å henge hvite lakener i vinduene.

1997: Sigøyerne/Romanifolket ved Ian Hancock.

Raftoprisen 1997 ble tildelt Romani-folket (sigøyerne), representert ved Professor Ian Hancock, som er leder i den Internasjonale Romani-komiteen. Romanifolket har gjennom historien opplevd de forferdeligste forfølgelser. Flere millioner ble drept i nazistenes konsentrasjonsleire. De har aldri fått noen oppreisning etter 2.verdenskrig, og Raftostiftelsen ønsker gjennom sin pristildeling å sette fokus på den nådeløse behandlingen sigøyerne er blitt, og fortsatt blir utsatt for.

1998: ECPAT

Årets Raftopris tildes organisasjonen ECPAT for å rette oppmerksomhet mot det faktum at også barn har rettigheter. Antallet barn som blir holdt som prostituerte, ofte under slavelignende forhold, kan telles i hundrer av tusener. ECPAT anslår selv antallet til å være minst en million på verdensbasis.

ECPAT, som har sitt hovedsete i Bangkok, har i en årrekke vært en av de viktigste pådrivere for å gi barn beskyttelse mot seksuelle overgrep. Organisasjonen har stått i spissen for arbeidet med å få i stand et globalt lovverk som gir barn beskyttelse mot kommersielle seksuelle overgrep. ECPAT arbeider for å høyne bevisstheten hos de barneprostituerte og prøver å gjøre det lettere for barn å protestere mot overgrep. Organisasjonen er verdensomspennende og har avdelinger blant annet i utviklingsland hvor barneprostitusjon er utbredt.

1999: Gennadij Grusjevoj, Hviterussland

Gennadij Grusjevoj mottok Raftoprisen for sitt mangeårige arbeid for demokrati og menneskerettigheter i Hviterussland. Han er grunnleggeren av "Children of Chernobyl" og har

sammen med sine kollegaer kjempet for frihet og hjulpet tusenvis av ofre for Tsjernobyl katastrofen. I dagens Hviterussland eksisterer ikke ytringsfrihet, rettsikkerheten er ikke ivarettatt og samfunnet er undertrykket. Hviterussland var et av landene som ble hardest rammet etter Tsjernobyl ulykken i 1986. Grusjevoj har vært en ledende skikkelse i arbeidet med miljøproblemer og har fokusert på ofrenes menneskerettigheter.

2000: Kim Dae-Jung, Den Koreanske Republik

Kim Dae-Jung ble gitt Raftoprisen 2000 for sin utrettelige kamp for demokrati og menneskerettigheter. Hans politiske reformer i Sør Korea sammen med hans forsoningspolitikk overfor Nord-Korea har gitt håp om en fredelig og demokratisk utvikling på hele den koreanske halvøyen. Hans politikk overfor Nord Korea, bedre kjent som "the sunshine policy", har vært med på å bringe de to landene nærmere hverandre. Kim Dae-Jung er en visjonær politiker som har fått gjennomslag for sine ideer om menneskerettigheter og demokrati på hele den koreanske halvøyen. Han mottok Nobels fredspris det samme året.

2001: Shirin Ebadi, Iran

Shirin Ebadi mottok Raftoprisen for hennes iherdige kamp for menneskerettigheter og demokrati, spesielt for hennes arbeid for kvinner og barns rettigheter. Hun var Irans første kvinnelige dommer, men måtte fratre denne stillingen etter revolusjonen i 1979. Til tross for stor personlig risiko har hun benyttet sin posisjon som advokat og universitetsprofessor til å fremme menneskerettigheter i det islamske samfunnet i Iran. Hun er selv praktiserende muslim, og hevde at Islam kan tolkes i tråd med demokratiske idealer og menneskerettighetene. Shirin Ebadi er en fremtredende representant for den Iranske reformbevegelsen, og hennes arbeid er anerkjent i brede kretser. Hun mottok Nobels fredspris i 2003.

2002: Sidi Mohamed Daddach, Vest-Sahara

Ved å tildele Raftoprisen 2002 til Sidi Mohamad Daddach ønsket Raftostiftelsen å støtte saharawienes kamp for menneskerettigheter og selvbestemmelse. Daddach er et sterkt symbol for sitt folks lidelseshistorie og deres kamp for uavhengighet. Han fremstår som en moderat stemme som bygger broer for fremtiden. Til tross for å ha tilbrakt mer enn halve livet som samvittighetsfange, har Daddach aldri gitt opp kampen for menneskets rettigheter og verdighet.

2003: Paulos Tesfagiorgis, Eritrea

I mer enn tjue år har Paulos Tesfagiorgis arbeidet for at folket i Eritrea skal få bedre rettighetsvern og demokratisk innflytelse. Han har holdt fast ved at dette må oppnås med fredelige midler gjennom dialog. Ved å gi Raftoprisen 2003 til Paulos ønsket Raftostiftelsen å gi sin støtte til eritreere som med ikke-voldelige metoder kjemper mot enevælde og en militarisering av samfunnet.

Amnesty International Women's Rights Action 2000
Women's Rights are Human Rights
The Struggle Persists

CHINA

Arbitrary Detention of Rebiya Kadeer - a women's human rights defender and prisoner of conscience

"Women engaged in the defence of human rights must be protected. Governments have a duty to guarantee the full enjoyment of all rights set out in the Universal Declaration of Human Rights, the International Covenant on Civil and Political Rights and the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights by women working peacefully in a personal or organisation capacity for the promotion and protection of human rights. Non-governmental organisations, women's organisations and feminist groups have played a catalytic role in the promotion of human rights of women through grass-roots activities, networking and advocacy and need encouragement, support and access to information from Governments in order to carry out these activities."

Beijing Platform for Action, Strategic Objective I, para. 228.

Rebiya Kadeer is a well-known businesswoman and mother of 10 from the Xinjiang Uighur Autonomous Region (XUAR) in China. In 1995, she was part of China's official delegation to the UN Fourth World Conference on Women held in Beijing. A charismatic woman, she drew a lot of attention from amongst the Chinese and international women's delegates at the Conference.

As a former member of the Chinese People's Political Consultative Conference and the most prominent woman among the Uighur ethnic minority in China, Rebiya Kadeer has made important contributions to promote women's rights in the country. Her contributions included the creation in 1997 of the forum - the "Thousands Mothers Movement" - which was potentially the most significant step in China since the UN World Conference on Women took place in 1995 for promoting the rights of and create employment for ethnic minority women. This initiative is particularly significant in a region, the XUAR, which is one of the least developed in China.

In 1997, Rebiya Kadeer was arbitrarily deprived of her right to freedom of movement when the government confiscated her passport. She was subsequently subjected to police harassment resulting in further restrictions of her movement. These actions by the state were apparently aimed at putting pressure on her husband - a former political prisoner who was living abroad - to stop him from making public statements critical of China's treatment of the Uighurs - the majority ethnic group among the predominantly Muslim population in the region. Rebiya Kadeer was thus made a "hostage" and prevented from

joining her husband and some of her children abroad. Her business activities also suffered as a result of the persecution to which the authorities subjected her.

On 11 August 1999, she was arrested in Urumqi, the capital of the XUAR, when she was on her way to meet a group of American visitors from the United States Congressional Research Service. She has been detained since then at Liudaowan jail, notorious for its torture and ill-treatment of prisoners. In September 1999 she was eventually charged with "providing secret information to foreigners". The charge is thought to relate to her planned meeting with members of the US Congressional Research Service group. Rebiya Kadeer is not known to have had access to any information which could be legitimately described as constituting a "state secret". Nor is she known to have been involved in any political opposition activities. Rebiya Kadeer is reportedly now suffering from poor health in prison.

One of Rebiya's sons, Ablikim Abdiriyim, and her secretary, Kahrman Abdukirim, were also arrested at the same time as her. They too were reportedly accused of "providing information to foreigners" or "people outside the borders". On 20 November 1999 Ablikim Abdiriyim was assigned to two years of "re-education through labour" (an administrative punishment imposed by a government committee without charge or trial), and Kahrman Abdukirim to three years of "re-education through labour". Both men are reported to have been ill-treated in detention.

On 1 November 1999, Chinese officials visited Rebiya Kadeer's home and reportedly demanded a large amount of money from her relatives, apparently to pay for Rebiya to be taken to hospital. On 4 November 1999, she was reportedly taken to hospital for a check-up but no further details about her health have emerged since.

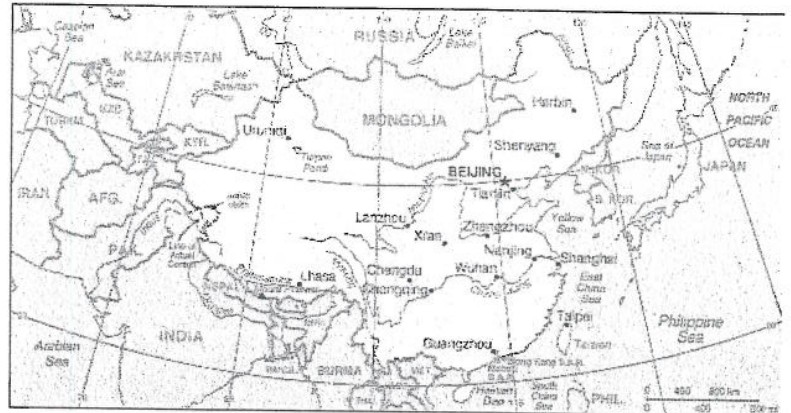
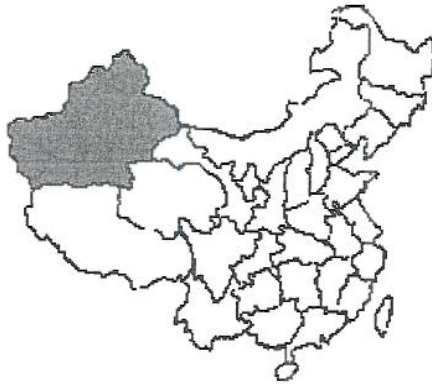
In early December 1999, a court in Urumqi examined the prosecution's case against Rebiya Kadeer, but reportedly refused to accept the case for trial and returned it to the Procuracy. 'Return of the case to the Procuracy' is a procedure often used in China when the prosecution's evidence is inconsistent or insufficient to secure a conviction, particularly in political cases. This procedure does not mean that the court has quashed the case. It means that the Procuracy has to "re-investigate" the case. In cases which are considered important, this procedure may also be used as a pretext to allow for consultation with appropriate political authorities. According to unofficial sources, Rebiya Kadeer's case has been referred to authorities in Beijing for a decision. This seems to indicate both that there is insufficient evidence against Rebiya Kadeer to convict her of the charge and that her case is considered too important to be decided upon by the regional authorities. Rebiya Kadeer is a prisoner of conscience.

China and International Human Rights Law

China has signed and ratified several UN human rights treaties, including the Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (ratified in 1988), the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (1980), and the International Convention on the Elimination of All Forms

of Racial Discrimination (1981). In recent years, China has also signed two other key human rights treaties, the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (1997) and the International Covenant on Civil and Political Rights (1998), but it has not yet ratified them. Despite these steps, serious human rights violations continue in China; arbitrary detention and torture are widespread, and freedom of expression and association remain severely curtailed.

Uighurenes autonome region Xinjiang, Kina

- Xinjiang ligger i den nordvestlige delen av Kina
- Folketalet er på 16 millioner innbyggere, bestående av 46 etniske minoriteter.
- Regionhovedstaden er Urumqi, den største byen i regionen med 1.6 millioner innbyggere.
- Areal på 1.6 mill kvd. km (4 ganger større enn Norge), og er samtidig den største regionen i Kina.
- Xinjiang deler grense med Tibet, Mongolia, Kazakhstan, Kirghizstan, Tadjikistan, Afghanistan, Pakistan and India.
- Xinjiang ble i 1949 innlemmet i Kina, siden har det vært en urolig provins som har gjort flere forsøk på å bli uavhengige.
- Uigurene kommer fra Xinjiang-provinsen i nordvest Kina, og tilhører en muslimsk minoritet av tyrkisk avstamning med eget språk.
- 8 millioner uighurer er bosatt i Xinjiang, det utgjør omtrent 50 % av befolkningen i regionen.

Linker til mer informasjon

<http://www.hrw.org/background/asia/china-bck1017.htm>

Human Rights Watch i Kina rapporterer om hvordan 11. september har påvirket konflikten i Xinjiang.

<http://web.amnesty.org/library/index/ENGASA170062001>

Amnesty International er bekymret for Rebiya Kadeer tilstand etter mulig bruk av tortur og mishandling i fengsel.

<http://web.amnesty.org/library/print/ENGASA170212004>

Inngående amnestyrapport om uighurene, og et historisk tilbakeblikk.

http://www.cornellcaspian.com/pub2/xinjiang_final.pdf

Inngående forskningsrapport om Xinjiang regionen utarbeidet av Johns Hopkins University i USA.

RAFTOSTIFTELSEN

Kontaktinformasjon

Raftoprisen 2004

Kontaktpersoner:

Arne Liljedahl Lynngård, styreleder Raftostiftelsen

Tlf. 951 52 290

E-post: arne@bts.no

Harald Bøckman, sinolog og forsker ved Senter for utvikling og miljø, UiO

Tlf. 22 85 89 54

E-post: harald.bockman@sum.uio.no

Harald Bøckman har særlig forsket på lokalsamfunn og regionale etniske kulturer i Kina, blant annet i Xinjiang. Han har også oversatt gammel og nyere kinesisk prosa og poesi til norsk, blant annet "Kunsten å krige" av Sun Zi.

Bakgrunnsstoff:

Bilder av Rebiya Kadeer, videoavspilling av streamingvideo og linker til nedlasting i broadcast-kvalitet:

<http://nmm.no/vod/rafto/press>

Pressepakken i pdf-format samt ytterligere informasjon om Raftostiftelsen:

<http://www.rafto.no>

Se ellers egen oversiktsside med linker til eksterne sider som har bakgrunnsstoff om Rebiya Kadeer og/eller Xinjiang-regionen.

Annen informasjon:

Kontakt PR-gruppen:

Tom C Varghese, tom.varghese@student.uib.no, tlf. 952 87 474

Kay Meløysund, kay.meloyund@stud.nhh.no, tlf. 481 40 836

Anita Melingen, anita.melingen@student.uib.no, tlf. 900 75 937